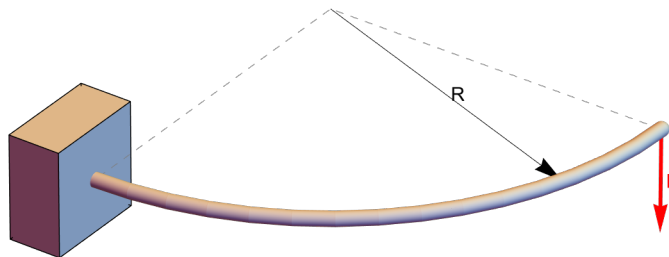

Čtvrtekroužek

Zadání

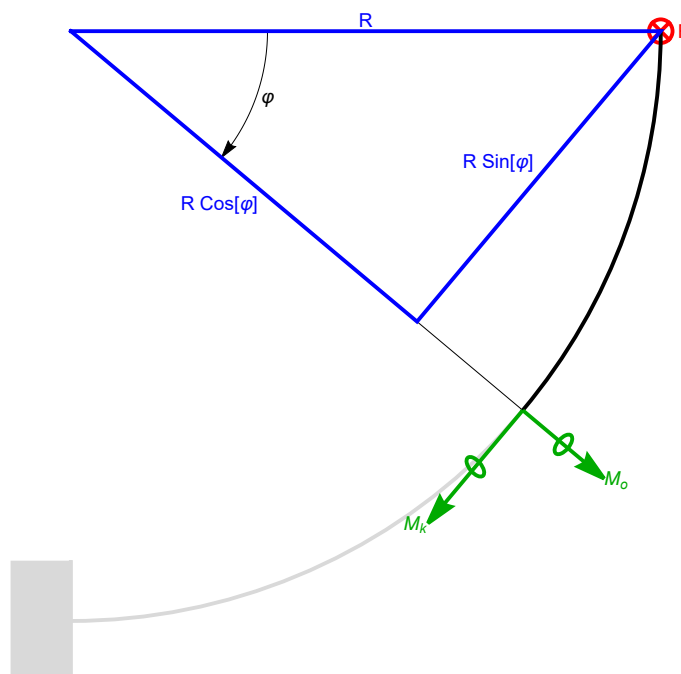
Drát o průměru d je ohnutý do tvaru čtvrtkružnice. Jeden konec je vetknutý a druhý zatížený silou F , která je kolmá k rovině, v níž je drát ohnutý.

Dáno: R, d, E, μ, F

Určete: Posuv působíště síly ve směru síly

Řešení

Vnitřní momenty

$$M_o = F R \sin[\varphi], \quad (1)$$

$$M_k = -F R (1 - \cos[\varphi]). \quad (2)$$

Deformační energie

Se znalostí vnitřních momentů určíme deformační energii snadno pomocí známých vztahů

$$U = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{M_o^2 R}{2 E J_o} d\varphi + \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{M_k^2 R}{2 G J_p} d\varphi = \frac{1}{8} F^2 R^3 \left(\frac{\pi}{E J_o} + \frac{-8 + 3\pi}{G J_p} \right). \quad (3)$$

Za kvadratické momenty a za modul pružnosti ve smyku musíme dosadit vztahy známé z PP1:

$$J_o = \frac{\pi d^4}{64}, \quad (4)$$

$$J_p = \frac{\pi d^4}{32}, \quad (5)$$

$$G = \frac{E}{2 \cdot (1 + \mu)}. \quad (6)$$

Deformační energie pak získá tvar

$$U = \frac{8 F^2 R^3 (-8 (1 + \mu) + \pi (4 + 3 \mu))}{d^4 \pi E} . \quad (7)$$

Deformace

Hledaný posuv získáme jako derivaci deformační energie podle síly F

$$\delta = \frac{\partial U}{\partial F} = \frac{16 F R^3 (-8 (1 + \mu) + \pi (4 + 3 \mu))}{d^4 \pi E} . \quad (8)$$